

Živě o povinném zálohování PET lahví: Shrnutí slovem a obrazem

20.11.2023 - | PROTEXT

Hosty live streamu byli poslankyně a předsedkyně výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR Jana Krutáková, místopředseda Svazu měst a obcí České republiky (SMO ČR) Pavel Drahovzal a zástupce Asociace krajů ČR a radní Olomouckého kraje Martin Šmída.

Následující řádky jsou věnovány vlastní živé diskusi před objektivou kamer.

"Dnešní diskuze byla směřována nebo zaměřena právě na potřeby obcí a měst, ne na potřeby celého sektoru. Tedy bez nápojářů či obchodníků. Byla to pouze debata o tom, co by tento systém mohl přinést obcím a městům," zdůraznila úvodem poslankyně Jana Krutáková.

Pavel Drahovzal ze Svazu měst a obcí navázal konstatováním, že stále přetrvávají pochybnosti o tom, že změny ve stávajícím systému skutečně přinesou takové pozitivní dopady, jak to prezentuje ministerstvo životního prostředí. *"My jsme, popravdě řečeno, velmi zmateni tím přístupem. Dostáváme čísla od ministerstva postupně. Nejsou ani syntézována, ani kompilována, musíme si řadu údajů z nich vytahovat sami. Nedostáváme ucelenou informaci,"* uvedl a upozornil, že existující pravidla třídění a nakládání s vytríděnými odpady považují obce a města za funkční. *"Jsme přesvědčeni, že do roku 2030, k němuž se upínáme, splníme veškeré limity, které nám stanovuje stát, potažmo Evropská unie".*

Martin Šmída z Asociace krajů si dokonce myslí, že pokud by ministerský návrh prošel, odpadové hospodářství obcí by poškodil. Přiznává to podle něj samo ministerstvo, protože součástí toho návrhu jsou kompenzace za poškození obecních systémů. *"Z našeho pohledu je jednodušší problém nevyrábět, než potom vymýšlet, jak ho hasit,"* řekl Šmída. Připomněl, že Česká republika patří mezi nejlépe třídící země Evropy a nabízí občanům komplexní a pohodlnou službu. *"Sběrných míst je násobně více, než by bylo odběrových míst pro případné zálohy. Systém je relativně levný a dá se dále rozvíjet. Cílů, ke kterým se republika zavázala, jsme schopni dosáhnout posílením současného systému, nikoli jeho poškozením."*

Účastníci odborné debaty, která tomuto vysílání předcházela, se slovy poslankyně Krutákové dohodli, že budou o tématu zálohování PET lahví dále přemýšlet, a to z různých úhlů pohledu. *"Jedna věc je odpad vytrídít, druhá ta, jak ho materiálově využít. Je potřeba pojmout toto téma opravdu komplexně,"* doporučila.

SMO ČR chápe recyklaci plastových nádob na nápoje jako součást komunálních systémů, mimo jiné z toho důvodu, že pomáhá obcím a městům krýt část nákladů jejich odpadového systému. Pro občany to znamená nižší poplatky. *"Proto nás mrzí, že teď z toho někdo chce vyjmout tuto část a posunout ji do roviny pouze pro jeden segment, jímž je nápojový průmysl. A že ať ten odpad, který už není tak lukrativní, jde o směsný plastový odpad, řeší obce na svoje náklady – my budeme v podstatě nuceni vysvětlovat občanům, proč se jim odpadové hospodářství prodražuje,"* obává se Pavel Drahovzal.

Martin Šmída by považoval za ideální, aby za všechny odpady, které obec sbírá, platili producenti těchto odpadů. *"Nicméně tak to nefunguje. Dnes je obec je nucena k tomu, aby s odpadem obchodovala, aby se snažila vytrídít co nejvíce obchodovatelných složek a pomohla tím k rozvíjení systému. Princip, že se právě ty ziskové složky obcím seberou a radnicím zůstanou jenom náklady, je*

špatný," podotkl.

Celý záznam živě vysílané debaty si prohlédněte ZDE:

Česká republika, která se řadí mezi devět nejlepších zemí v EU, pokud jde o třídění odpadů, nemá z pohledu diskutérů pro ČTK Protext žádnou potřebu měnit, co funguje. Lidé se mohou sami rozhodnout, zda budou nosit plasty do kontejnerů, nebo do zpátky do obchodů. *"Města a obce jsou odpovědné za nastavení komplexního systému nakládání s odpady, které produkují naši občané. Jestli se do toho včlení nějaký cizorodý prvek, musí se říci, jaký to má dopad. Toto jsme se ministerstvu pokusili vyčíslit. Navrhli jsme mu, že pokud chce nadále podporovat zvyšování a využívání PET lahví a plechovek, aby začalo rozvíjet systém dobrovolného zálohování, jako je tomu u skla,"* podtrhl Pavel Drahovzal.

Pohodlnost, způsobená nezřídka tím, že se kontejner na tříděný odpad nachází v dostupné vzdálenosti od domova, nahrává podle poslankyně Jany Krutákové tomu, že lidé půjdou lahve spíše vyhodit, než ho vrátit. Přesto oceňuje, že se daná polemika vede. Stejný postoj má SMO ČR. *"Jsem moc rád, že se tato diskuse v Poslanecké sněmovně konala, že jsme jako komunální sektor dostali prostor vyjádřit své pochybnosti. Jsme ti, kdo nesou za odpady odpovědnost a očekávám, že naše výhrady budou zakomponovány do legislativy. Jsme ve fázi, kdy má paragrafovaném znění novely vstoupit do meziresortního připomínkového řízení. Nastane zhruba dvouměsíční, tříměsíční proces, než se norma dostane do nějaké finální podoby a bude předložena s velkou pravděpodobností vládě. Ta buď konstatuje, že to naplňuje nějaká očekávání v souladu s programovým prohlášením a posune to dále Sněmovně, případně to půjde dál do Senátu a k podpisu prezidenta. Klíčové pro nás je, aby rozhodnutí, jestli zálohování ano nebo ne, padlo v rádech měsíců, nejlépe v prvním kvartálu roku 2024, protože to ovlivňuje budoucí investice do rozvoje tohoto systému,"* shrnul Pavel Drahovzal.

V diskusi, která bude pokračovat, očekávají přítomní další názory nejenom měst a obcí, ale všech těch, kterých se navrhované změny mohou dotknout. *"Včetně obchodních řetězců a nápojářů,"* doplnila poslankyně Jana Krutáková.

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/zive-o-povinnem-zalohovani-pet-lahvi-shrnuti-slovem-a-obrazem/2442737>